

บทความคัดจากนักกฎหมายชั้นนำ

ศ.ดร.อมร จันทรมงคล

รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์

ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ

ศ.ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์

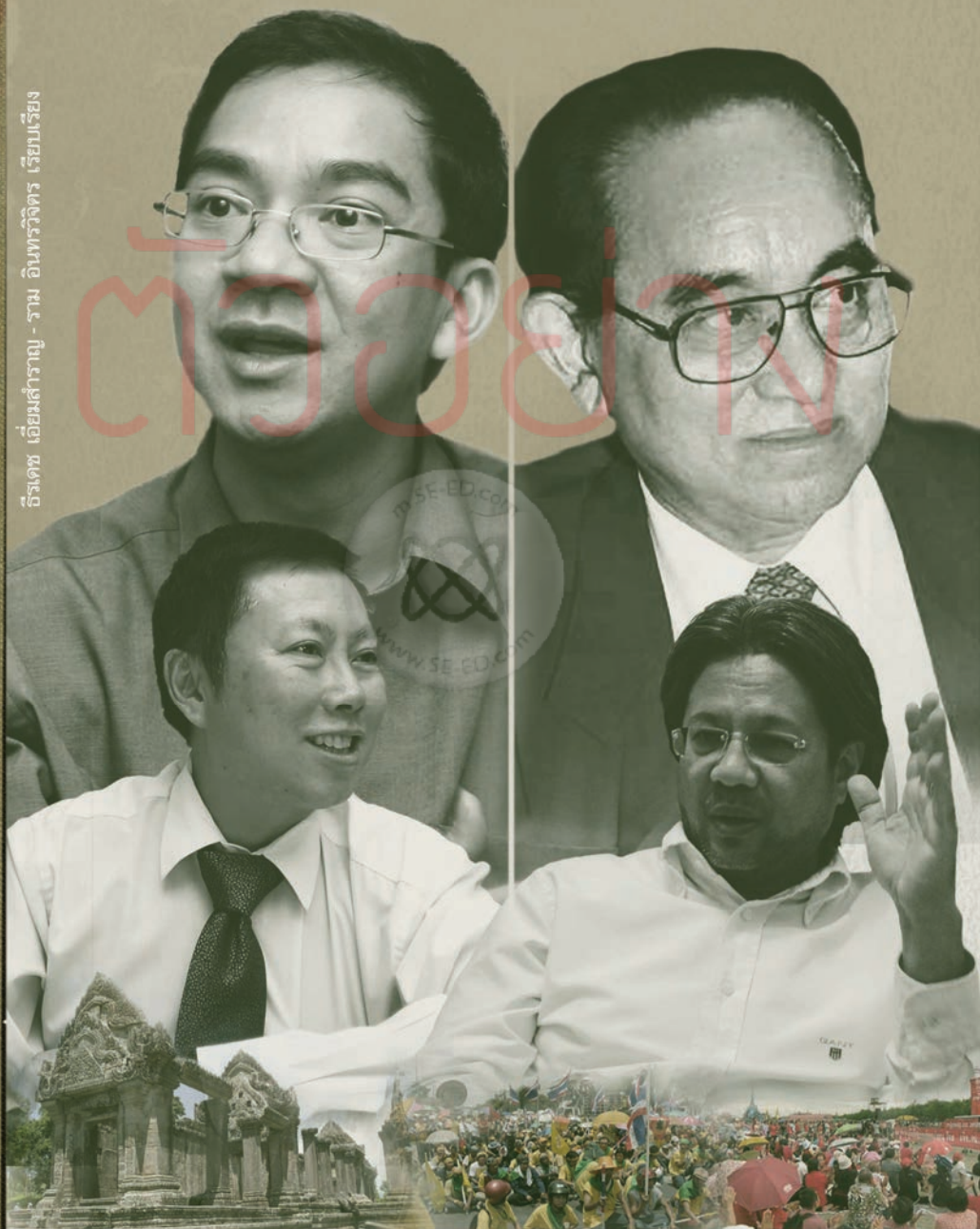
ถอดสัณณคดีปราชญ์พระวิหาร - การเมืองใหม่

วิวาทะ

สุดยอดแห่งทศวรรษ

๒๕๖๓

อรรถ เี่ยมล้ำาญ - ราช อินทรวิจิตร เรียบเรียง

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ถอดสลัคดีปราชญ์พระวิหาร - การเมืองใหม่

วิวาทะ **คุณ** คุณ

สุดยอดแห่งทศวรรษ

ตัวอย่าง

- ชีรเดช เอี่ยมสำราญ
- งาม อินทรวิจิตร

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน ๒๕๕๑

ชุดการเมือง

วิวาทะกูรู สูดยอดแห่งทศวรรษ • อีริเดซ เอี่ยมสำราญ, งาม อินทรวิจิตร

พิมพ์ครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ราคา ๑๗๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

อีริเดซ เอี่ยมสำราญ.

วิวาทะกูรู สูดยอดแห่งทศวรรษ. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๕๑.

๒๓๖ หน้า : ภาพประกอบ.

1. ศาลปกครองกลาง-การพิจารณาคดี-นักวิชาการ-ความคิดเห็น
2. งาม อินทรวิจิตร, ผู้แต่งร่วม I. ชื่อเรื่อง

345.01

ISBN 978 - 974 - 02 - 0249 - 3

ตัวอย่าง

- ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : สุชาติ ศรีสุวรรณ • ผู้ช่วยผู้จัดการสำนักพิมพ์ : ประยงค์ คงเมือง
- บรรณาธิการบริหาร : สุลักษณ์ บุญปาน • บรรณาธิการสำนักพิมพ์ : ศิริพงษ์ วิทยวิโรจน์
- หัวหน้ากองบรรณาธิการ : กิตติวรรณ เท่งวิเศษ • ผู้ช่วยบรรณาธิการ : โมน สวัสดิ์ศรี
- พิสูจน์อักษร : ทรงชัย บุญส่งรุ่งเรือง • คอมพิวเตอร์กราฟิก : สำราญ สังขะเมณ
- ออกแบบปก : วิธิตา • ศิลปกรรม : อริญชัย ลิ้มพานิช • ประชาสัมพันธ์ : จิตวิมล มาโนชญ์รัตน

สำนักพิมพ์มติชน • www.matichonbook.com

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) : ๑๒ ถนนเทศบาลนามูล ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๑๓๓๕ โทรสาร ๐-๒๕๔๙-๕๘๑๘

แม่พิมพ์สี-ขาวดำ : กองพิมพ์ดี บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนามูล ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๒๔๐๐-๒๔๐๒

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด ๒๗/๑ หมู่ ๕ ถนนสุขาประชาสรรค์ ๒ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด นนทบุรี ๑๑๒๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๔-๒๑๓๓, ๐-๒๕๔๒-๐๕๙๖ โทรสาร ๐-๒๕๔๒-๐๕๙๗

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนามูล ประชานิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๐๕, ๓๓๐๖ โทรสาร ๐-๒๕๔๐-๐๕๕๘

Matichon Publishing House a division of Matichon Public Co.,Ltd. 12 Tethsabannaruem Rd, Prachanivate 1, Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

สารบัญ

	คำนำสำนักพิมพ์	๗
	คำนิยม	๙
	จากผู้เรียบเรียง	๑๕
๑	๒ คน ๒ คม บนจุดยืนที่แตกต่าง ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์-รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์	๑๙
๒	จากคดี JTEPA ถึงคดีปราสาทพระวิหาร	๓๐
๓	ศ.ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์ บก.ใหญ่แห่ง “เครือข่ายกฎหมายมหาชนไทย” ตั้งประเด็นทางวิชาการ อะไรคือ “การกระทำทางรัฐบาล”	๔๔
๔	แถลงการณ์ของ รศ.ดร.วรเจตน์และพวก	๕๕
๕	เมื่อ ศ.ดร.บวรศักดิ์แย่งศาลปกครอง ผ่านบทวิเคราะห์ทางวิชานิติศาสตร์	๖๗

- ๖ ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์
 วิวาทะ “ปราสาทพระวิหาร” ตอนที่ ๑ ๗๗
- ๗ รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ เตือนนักกฎหมายมหาชน
 ที่ “หลงทาง” ไปไกลแล้ว ขอให้กลับสู่หนทางที่ถูกต้อง ๑๔๒
- ๘ วิวาทะ ศ.ดร.อมร ตอนที่ ๒
 ผู้จะปฏิรูปการเมืองต้องเป็น “รัฐบุรุษ” ๑๖๕
- ๙ รศ.ดร.วรเจตน์ ได้ ศ.ดร.อมร
 “ละวางอคติส่วนตัวของท่านลง
 มองการเมืองไทยให้เห็นทั้งระบบ” ๒๑๓

ตัวอย่าง

คำนำสำนักพิมพ์

หลังจาก “ตุลาการภิวัตน์” ได้ถือกำเนิดขึ้นท่ามกลางวิกฤตสังคมสองชั่ว คำตัดสินในคดีความต่างๆ ก็เริ่มปรากฏออกมาให้เห็นเด่นชัด เช่นเดียวกับกรณีในประเทศไทยได้มีข้อพิพาทระหว่างประเทศกัมพูชาในประเด็นปัญหาปราสาทพระวิหารและพื้นที่ทับซ้อน ซึ่งรัฐบาลไทยได้เคยมีแถลงการณ์ร่วมต่อประเทศกัมพูชา ปรากฏว่าได้มีคณะบุคคลจำนวน ๙ คน ได้ยื่นเรื่องต่อศาลปกครองกลางเพื่อยับยั้งคำสั่งดังกล่าว

ต่อมาจึงมีคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ ๙๘๔/๒๕๕๑ กำหนดมาตรการคุ้มครองชั่วคราวเพื่อระงับคำสั่งแถลงการณ์ร่วมของรัฐบาล โดยระบุว่าคณะรัฐมนตรี และ/หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จำเป็นต้องนำเสนอกรณีการสนับสนุนการขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเพียงฝ่ายเดียวของประเทศกัมพูชาต่อรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ **ดร.อมร จันทสมบุรณ์** นักวิชาการอาวุโส เป็นผู้ซึ่งเห็นด้วยกับคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวในกรณีแถลงการณ์ร่วมอย่างแข็งขัน โดยมองว่าศาลปกครองกลางมี “เขตอำนาจศาล-Jurisdiction” ครอบคลุมคดีดังกล่าวตามกระบวนการยุติธรรม

พบว่า ในขณะเดียวกันได้มีความเห็นที่แตกต่างจากกรณีดังกล่าว อาทิ ความเห็นของ ศ.ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์ บรรณาธิการเว็บไซต์ www.pub-law.net ความเห็นของ ศ.ดร.วรศักดิ์ อุวรรณโณ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้าฯ

โดยเฉพาะความเห็นของคณาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๕ ท่าน นำโดย ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ ซึ่งเคยออกแถลงการณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลปกครองกลาง โดยอ้างว่าในกรณีที่คล้ายกันนี้ได้เคยปรากฏคำพิพากษาในคดีการลงนามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (คดี JTEPA) ตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๐ แต่ในกรณีนั้น ศาลปกครองสูงสุดได้เคยยกคำร้องออกจากสารบบ โดยชี้ว่าเป็นกรณีที่ถูกต้องเหมาะสม

หากแต่ในกรณีคำสั่งศาลปกครองกลางในคดีพิพาทปราสาทเขาพระวิหาร อาจเป็นการบั่นทอนดุลยภาพระหว่างองค์กรนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ

ท่ามกลางรอยร้าวระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ท่ามกลางรอยร้าวระหว่างวิกฤตการณ์ทางการเมือง และท่ามกลางความเห็นที่แตกต่างระหว่างนักวิชาการด้วยกัน จึงไม่แปลกที่หนังสือ “วิวาทะภูมู สดุดยอดแห่งทศวรรษ” ฝีมือการเรียบเรียงของธีรเดช เอี่ยมสำราญ และราม อินทรวิจิตร จะได้รับรวบรวมความเห็นของนักวิชาการผู้คร่ำหวอดในแวดวงตุลาการจากกรณีคำตัดสินของศาลปกครองกลางมาเรียงร้อยต่อความให้เห็นถึงความคิดทางวิชาการในหลากแง่ หลายมุม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ “ความถูกต้อง” ของบ้านเมืองเป็นสำคัญ

ด้วยความเคารพสูงสุดต่อศาลสถิตยุติธรรม ผู้พิพากษา และกระบวนการทางกฎหมายทั้งปวง

สำนักพิมพ์มติชน

คำนิยาม

เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๕๐) ใช้บังคับ กฎหมายมหาชนซึ่งแต่เดิมเป็นกฎหมายที่ไม่ค่อยมีผู้คนให้ความสนใจกันมากนักก็ได้กลับกลายมาเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้นในระบบกฎหมายไทย ทั้งนี้ เนื่องมาจากรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้สร้างระบบและกลไกต่างๆ ขึ้นมามากมาย โดยระบบและกลไกเหล่านั้นหากจะทำงานให้ได้ผลดีก็ต้องมีนักกฎหมายมหาชนระดับ “แนวหน้า” เข้าไปเป็นผู้ขับเคลื่อน

ก่อนหน้านี้ที่รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จะมีผลใช้บังคับ แม้คณะนิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ จะได้จัดให้มีการเรียนการสอนกฎหมายมหาชนทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทกันอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ได้รับความนิยมมากเท่าไรนัก เพราะผู้คนส่วนใหญ่เข้าใจกันว่า เมื่อจบกฎหมายมหาชนก็ต้องไปเป็นข้าราชการตามหน่วยงานของรัฐแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น นักศึกษากฎหมายมหาชนในประเทศไทยจึงมี

จำนวนน้อย นักกฎหมายมหาชนส่วนใหญ่ที่พบเห็นกันก็มักจะเป็น “อาจารย์” อยู่ในมหาวิทยาลัย และนอกจากนี้ก็ยังมียกกฎหมายมหาชนอีกจำนวนหนึ่งที่รับราชการอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มี ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ เป็นผู้ริเริ่มจุดประกายกฎหมายมหาชนและมีส่วนสำคัญในการสร้างระบบกฎหมายมหาชนและนักกฎหมายมหาชนขึ้นในประเทศไทย

ความพยายามของ ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว แสดงให้เห็นถึงการปูพื้นฐานระบบกฎหมายมหาชนให้กับประเทศไทยเป็นอย่างดี การจัดอบรมนักกฎหมายมหาชนหลายๆ ครั้งให้กับนิติกรของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและนิติกรของส่วนราชการอื่น การออก “วารสารกฎหมายปกครอง” เพื่อเผยแพร่แนวความรู้ด้านกฎหมายมหาชนให้กับแวดวงวิชาการ รวมไปถึงการสร้างคนจำนวนมากด้วยการสนับสนุนให้ไปศึกษากฎหมายมหาชนต่อต่างประเทศ แม้กระทั่งการเป็นผู้สอนหรือผู้บรรยายในวิชากฎหมายปกครองในมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ก็เป็นสิ่งที่ ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ ได้ทำมาแล้วทั้งสิ้น ด้วยเหตุนี้เองที่นักวิชาการด้านกฎหมายมหาชนส่วนหนึ่งยกย่อง ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ ว่าเป็น “บิดาแห่งกฎหมายมหาชนยุคใหม่” ของประเทศไทย

แม้จะเกษียณอายุราชการไปแล้วก็ตาม ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ ก็ยังคงทำงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง มีผลงานวิชาการขนาดยาวออกมามากมาย ในทางกลับกัน พัฒนาการด้านกฎหมายมหาชนของประเทศไทยกลับไปได้ช้า นักวิชาการผลิตตำราด้านกฎหมายมหาชนออกมาน้อย วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทด้านกฎหมายมหาชนที่ดีก็มีจำนวนไม่มาก รวมความแล้วองค์ความรู้ด้านกฎหมายมหาชนในประเทศไทยยังมีอยู่น้อยกว่าที่ควรจะเป็นทุกๆ ที่มีจุดเริ่มต้นมาหลายสิบปีแล้วก็ตาม

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกาศใช้บังคับ และมีการจัดตั้งองค์กรใหม่ๆ รวมทั้งสร้างกระบวนการใหม่ๆ ขึ้นมา ซึ่งทั้งองค์กรและกระบวนการเหล่านั้นต่างก็มีความ “จำเป็น” ที่จะต้องมี นักกฎหมายมหาชนเข้าไปทำงาน เราจึงมีผู้ที่เรียกตัวเองและเข้าใจตัวเองว่าเป็น “นักกฎหมายมหาชน” เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และเข้าไปทำงานอยู่ในองค์กรระดับสูงและในหน่วยงานธุรการขององค์กรเหล่านั้น ซึ่งก็เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การเปลี่ยนแปลงงานของบางคนนั้น อาจมาจากเหตุผลอื่นซึ่งไม่ใช่เหตุผลเรื่อง “ความชำนาญ” แต่เพียงอย่างเดียว ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้การทำงานขององค์กรต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ มีปัญหาตามมามากมาย โดยปัญหาส่วนหนึ่งนั้นต้องยอมรับว่าเกิดจากความไม่รู้และไม่เข้าใจกฎหมายมหาชนที่ดีพอของคนที่เข้าไปอยู่ในองค์กรเหล่านั้น ซึ่งในประเด็นหลังนี้เองที่ รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ นักกฎหมายมหาชนรุ่นใหม่จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในการวิพากษ์วิจารณ์ ให้ความเห็น และให้ข้อเสนอแนะกับปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๐ หลายต่อหลายครั้งความเห็นของ รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ นั้นเป็นความเห็นที่มีลักษณะตรงไปตรงมา ประกอบด้วยการให้เหตุผลทางกฎหมายที่ดี มีข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมตามมา จึงไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า ทำไมชื่อเสียงของ รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ จึงเป็นที่ยอมรับของผู้คนจำนวนมากในฐานะที่เป็น “นักกฎหมายน้ำดี” ของประเทศไทย

หลังจากที่ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ ๙๙๔/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ รับคำฟ้องที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลปกครองเพิกถอนการเสนอร่างแถลงการณ์ร่วมระหว่างไทย-กัมพูชา กรณีปราสาทพระวิหาร เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว และมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทา

ทุกซ์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ด้วยการสั่งห้ามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและคณะรัฐมนตรีดำเนินการใดๆ ในเรื่องที่ถูกฟ้องคดีจนกว่าคดีจะถึงที่สุด หรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นนั้น ข้าพเจ้าได้ให้สัมภาษณ์สถานีวิทยุแห่งหนึ่งไปเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงประเด็นทางวิชาการด้านกฎหมายมหาชนในเรื่อง “**การกระทำทางรัฐบาล**” ที่ปรากฏอยู่ในคำสั่งศาลปกครองกลางดังกล่าว และเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าจึงได้เขียนบทความวิชาการสำหรับ www.pub-law.net ล่วงหน้า ๑ สัปดาห์อย่างที่ไม่เคยทำมาก่อน เพื่อแสดงความเห็นในเรื่องดังกล่าว โดยได้เผยแพร่บทความดังกล่าวในเว็บไซต์ไปเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ในวันเดียวกันนั้น รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ ก็ได้ออกแถลงการณ์ในเรื่องดังกล่าว และต่อมาในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ นักกฎหมายมหาชนระดับแนวหน้าของประเทศไทย ก็ได้เขียนบทความในเรื่องดังกล่าวด้วยเช่นกัน ความเห็นของนักวิชาการทั้งสามมีทิศทางไปในแนวทางเดียวกันคือ ทิศทางที่ตรงข้ามกับคำสั่งศาลปกครองกลางที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

จากนั้นไม่นาน ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ ก็ได้เขียนบทความใหม่ เพื่อแสดงความไม่เห็นด้วยกับความเห็นของนักวิชาการ ๓ คนข้างต้น บทความของศาสตราจารย์ ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ มีเนื้อหาส่วนหนึ่งวิพากษ์วิจารณ์ความรู้ความสามารถของนักวิชาการด้านกฎหมายมหาชนทั้งสาม ซึ่งหากผู้ใดได้เคยอ่านงานเขียนของ ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ในห้วงระยะเวลา ๑๕ ปีที่ผ่านมา ก็จะพบว่ามีการวิพากษ์วิจารณ์ความรู้ความสามารถของนักวิชาการด้านกฎหมายมหาชนของไทยอย่างต่อเนื่องตลอดมา จนถือเป็น “**สิ่งปกติ**” ที่จะพบได้ในงานเขียนของ ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์อยู่แล้ว บทความดังกล่าวได้รับการเผยแพร่ครั้งแรกในเว็บไซต์ของสำนักงานศาลปกครอง แต่ต่อมาเมื่อ

รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ เขียนบทความเพื่อ “โต้” การวิพากษ์วิจารณ์ของ ศ.ดร.อมร จันทรสมบุญณ์ และได้นำมาลงเผยแพร่ใน www.pub-law.net เพื่อความสมบูรณ์ทางวิชาการ webmaster ของ www.pub-law.net จึงได้นำเอาบทความแรกของ ศ.ดร.อมร จันทรสมบุญณ์ มาลงไว้ด้วย จากนั้นวิวาทะทางวิชาการในเรื่องการกระทำทางรัฐบาลจึงได้ขยายตัวออกไป เมื่อ ศ.ดร.อมร จันทรสมบุญณ์ก็ได้เขียนบทความ “โต้” รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ อีกบทความหนึ่ง และล่าสุด รองศาสตราจารย์ ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ ก็ได้ “ตอบกลับ” บทความของศาสตราจารย์ ดร.อมร จันทรสมบุญณ์อีกครั้งหนึ่ง บทความทั้งหมดได้รับการเผยแพร่ใน www.pub-law.net อย่างครบถ้วน ซึ่งก็มีผู้ให้ความสนใจเข้าไปอ่านและนำไปขยายความในเว็บไซต์อื่นๆ อีกมากมาย

วิวาทะทางวิชาการระหว่าง “**นักกฎหมายมหาชนรุ่นใหญ่**” กับ “**นักกฎหมายมหาชนรุ่นใหม่**” ครั้งนี้ เป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะอุดมไปด้วยหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดด้านกฎหมายมหาชนอย่างละเอียดลึกซึ้งแล้ว ประเด็นในการนำเสนอและประเด็นที่มีการหยิบยกมาโต้เถียงยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการมองปัญหาของประเทศของนักกฎหมายมหาชนทั้งสองด้วย

เมื่อสำนักพิมพ์มติชนแสดงความประสงค์ที่จะรวบรวมวิวาทะทางวิชาการดังกล่าวไว้เป็นเล่ม ข้าพเจ้าก็ได้แต่แสดงความเห็นด้วยอย่างจริงใจ เพราะเห็นคุณค่าทางวิชาการจากเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว แม้เอกสารชุดนี้ดูเหมือนว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรณีปราสาทพระวิหาร แต่เมื่อพิจารณาถึงสาระก็จะพบว่า ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีปราสาทพระวิหารที่เคยพูดกันมากเมื่อ ๒-๓ เดือนก่อนเลย แต่กลับเป็นเอกสารทางวิชาการที่ทรงคุณค่าและมีประโยชน์ใหญ่หลวงต่อวงการวิชาการและต่อการปฏิรูปการเมืองที่จะมีต่อไปในอนาคตด้วย เพราะลำพังการปฏิรูปการเมืองแต่เพียงอย่างเดียวไม่อาจ

ที่จะทำให้ประเทศไทยเดินต่อไปในทิศทางที่ควรจะเป็นได้ ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของประเทศไทยอยู่ที่การพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมายมหาชน เพื่อรองรับการทำงานในองค์กรต่างๆ ที่เป็นองค์กรที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในกฎหมายมหาชนเป็นหลักในการทำงาน トラバได้ก็ตามที่เราเป็นผู้ที่สามารถสอบแข่งขันหรือผ่านการคัดเลือกเข้าไป “ทำงาน” ในองค์กรต่างๆ โดยปราศจากจิตวิญญาณของการเป็นนักกฎหมายมหาชน トラバใดที่นักกฎหมายผู้มีเสียงขึ้นนำสังคมยัง “หลงทาง” อยู่ トラバนั้นเราก็คงไม่สามารถนำกฎหมายมหาชนมาใช้เป็นสะพานก้าวไปสู่การปฏิรูปการเมืองที่สมบูรณ์แบบได้

ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรรมานันท์

บรรณาธิการ www.pub-law.net

จากผู้เรียบเรียง

สังคมไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเป็นสังคมที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งเห็นต่าง แต่เอาเข้าจริงเรื่องแบบนี้ก็ไม่ใช่เรื่องแปลกประหลาด เพราะในสังคมประชาธิปไตยก็เป็นเช่นนี้ แต่สิ่งที่สังคมไทยแตกต่างจากสังคมที่ประชาธิปไตยเติบโตหยั่งรากลึกก็คือ ชนชั้นนำของไทยใช้ความเห็นความรู้สึกส่วนตัวเข้าต่อสู้กัน พูดภาษาชาวบ้านก็คือ เล่นสงครามน้ำลายแบบรายวัน ด่ากันไป ด่ากันมาผ่านหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เอามันเข้าว่า แรกๆ คนฟังก็ชอบฟัง เพราะสนุกและสนใจในกรรมที่เผ็ดร้อน แต่นานวันเข้ายิ่งเถียงกันเพื่อเอาชนะ เหตุผลและหลักการก็ค่อยๆ จมหายกลายเป็นอื่น ผู้ใหญ่หลายท่านอดเป็นห่วงไม่ได้ว่า อีกไม่นานเราจะกลายเป็นสังคมแห่งความเห็นและห่างไกลจากสังคมแห่งความรู้ออกไปเรื่อยๆ

ในอดีตเวลาที่เกิดความเห็นต่าง ครูบาอาจารย์มักจะเขียนบทวิเคราะห์ขั้นดีที่ก่อปรด้วยหลักการและเหตุผลได้เถียงกันอย่างแหลมคม คนอ่านก็หูตาสว่าง ฉลาดขึ้น เพราะผู้ใหญ่ใช้ความรู้และหลักการเข้า

ต่อสู้กัน เช่น สมัยก่อนอาจารย์จิตติ ติงศภัทัย สมัยยังเป็นผู้พิพากษา เมื่อท่านไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษา ท่านมักจะทำความเข้าใจกับทนาย ฎีกา อรรถาธิบายเหตุผลที่ท่านเห็นแย้งในทุกประเด็น เช่นเดียวกับ อาจารย์หยุด แสงอุทัย และปรมาจารย์ทางกฎหมายที่ใช้เหตุผลเข้าหักล้างกัน เป็นความรุ่งเรืองทางปัญญาอย่างแท้จริง ทุกวันนี้ความเห็นแบบฎีกาก็คงเป็นสิ่งที่นักกฎหมายรุ่นหลังตลอดจนผู้สนใจศึกษากันอยู่ แม้เวลาจะล่วงเลยมาหลายสิบปี

อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่สังคมไทยถกเถียงกันเรื่องกรณีปราสาทพระวิหารและแนวทางการปฏิรูปการเมืองครั้งใหม่ ได้เกิดวิวาทะทางปัญญาขึ้นในอีกมุมหนึ่งของสังคมไทย เมื่อปรมาจารย์กฎหมายมหาชนอย่างอาจารย์อมร จันทรมบูรณ์ ลงมือเขียนบทความหมวกกาพย์ ได้ตอบกับบรรดานักกฎหมายรุ่นหนุ่ม ไม่ว่าจะเป็น ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์ นับเป็นวิวาทะที่กระตุ้นต่อมคิดอย่างสร้างสรรค์ เพราะเป็นการโต้เถียงกันทางปัญญาอย่างลุ่มลึก

หนังสือเล่มนี้จึงรวบรวมวิวาทะครั้งสำคัญไว้อย่างครบถ้วน โดยหวังว่าเมื่อคนไทยได้อ่านวิวาทะทางวิชาการชั้นดี ย่อมทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งเหตุและผล นอกจากนี้ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์ บรรณาธิการ เว็บไซต์ www.pub-law.net ซึ่งเป็นเว็บไซต์กฎหมายมหาชนที่มีผู้สนใจเปิดเข้าไปอ่านเกือบ ๓ ล้านคน ได้กรุณาช่วยเขียนคำนิยม อันเป็นเสมือนการเรียกน้ำย่อยทางปัญญา

ก่อนผู้อ่านจะได้สัมผัสวิวาทะอันเข้มข้นของเหล่าปรมาจารย์ทางกฎหมายชั้นเซียน!

**ธีรเดช เอี่ยมสำราญ
ราม อินทรวิจิตร**

ถอดสลักรัตนปราชญ์พระวิหาร - การเมืองใหม่

วิวาทะครู

สุดยอดแห่งทศวรรษ

ศ.ดร.ออร จันทรสมบูรณ์ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒ คน ๒ คม บนจุดยืนที่แตกต่างกัน

ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์-รศ.ดร.วรเจตน์ ภาคีรัตน์

ตัวอย่าง

ศาสตราจารย์ ดร.อมร จันทรสมบูรณ์

เจ้าสำนัก “Constitutionalism”

ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ ภูริใหญ่ในวงการกฎหมายมหาชน ทำงานในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามากกว่าครึ่งชีวิต เป็นเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาติดต่อกันยาวนานกว่า ๑๐ ปี

ปี ๒๕๑๗ ดร.อมรในวัย ๔๔ ปี เขียนบทความเรื่อง “นักนิติศาสตร์ หลงทางหรือ” นับเป็นการจุดประกายทางความคิดให้นักกฎหมายรุ่นใหม่มหันมาใส่ใจปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสังคม

ปี ๒๕๓๗ ในวัย ๖๔ ปี นักกฎหมายมหาชนผู้นี้เขียนบทความเรื่อง “Constitutionalism : ทางออกของประเทศไทย” ข้อเขียนที่ทรงพลังกลายเป็นแรงขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองภายใต้แนวคิดรัฐธรรมนูญนิยม

แล้วในที่สุดอิทธิพลความคิดของภูริใหญ่ก็ได้ถูกขับเคลื่อนโดย